

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Olgy Klímové a soudců Mgr. Jiřího Levého a JUDr. Marty Havlové v právní věci **žalobce** [redacted] [redacted] nar. [redacted], bytem [redacted], zastoupeného JUDr. Janem Mrázkem, advokátem se sídlem J. Wericha 586, 388 01 Blatná, proti **žalované Ekonomické stavby, s.r.o.**, se sídlem Ke Křižovatce 466, 330 08 Zruč – Senec, IČ: 25224476, zastoupené JUDr. Hanou Kapitánovou, advokátkou se sídlem v Plzni, Sady 5. května 36, o zaplacení částky 125.209,- Kč s příslušenstvím, o odvolání žalobce proti rozsudku Okresního soudu Plzeň-sever ze dne 4.10.2013, č.j. 9 C 2/2010-190,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se v napadené části, tj. ve výroku II., **p o t v r z u j e**.
- II. Ve výroku III. se rozsudek soudu prvního stupně **m ě n í** tak, že žalovaná je povinna zaplatit žalobci na náhradu nákladů řízení před soudem prvního stupně částku 32.402,- Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce.
- III. Ve výroku IV. a V. se rozsudek soudu prvního stupně **m ě n í** tak, že žalovaná je povinna zaplatit na účet Okresního soudu Plzeň-sever státem zálohované náklady řízení ve výši 6.212,- Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- IV. Žalobce je povinen zaplatit žalované na nákladech odvolacího a dovolacího řízení částku ve výši 8.228,- Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalované.
- V. Žalovaná je povinna zaplatit státu, na účet Krajského soudu v Plzni, státem zálohované náklady vzniklé v odvolacím řízení ve výši 1.713,- Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění

Napadeným rozsudkem soud prvního stupně uložil žalované povinnost zaplatit žalobci částku 75.391,88 Kč se specifikovaným zákonným úrokem z prodlení, a to ve lhůtě tří dnů od právní moci rozsudku (výrok I.). Žalobu co do částky 49.817,12 Kč s příslušenstvím zamítl (výrok II.). Žalované uložil povinnost zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 24.942,- Kč k rukám zástupce žalobce ve lhůtě tří dnů od právní moci rozsudku (výrok III.). Dále žalované uložil povinnost zaplatit státem zálohované náklady řízení na účet Okresního soudu Plzeň-sever ve výši 3.913,56 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok IV.) a žalobci uložil povinnost k úhradě státem zálohovaných nákladů řízení v částce 2.298,44 Kč, rovněž ve lhůtě tří dnů od právní moci rozsudku a na účet Okresního soudu Plzeň-sever (výrok V.). V odůvodnění rozhodnutí soud prvního stupně uvedl, že žalobce se po žalované domáhal zaplacení původně částky 134.199,- Kč, následně snížené o 8.990,- Kč, z důvodu, že mezi účastníky byla uzavřena dne 19.7.2007 smlouva o budoucí smlouvě o dílo č. [REDAKCE] k výstavbě rodinného domku v katastrálním území [REDAKCE] na označené pozemkové parcele, přičemž žalobce na základě uvedené smlouvy ze dne 19.7.2007 poskytl žalované dohodnutou zálohu ve výši 170.000,- Kč. Následně v důsledku rodinných záležitostí žalobce od smlouvy o budoucí smlouvě o dílo odstoupil a po žalované požadoval vrácení poskytnuté zálohy snížené o zápočet uznané odměny v částce 35.801,- Kč za přípravné a projektové práce provedené žalovanou do doby odstoupení žalobcem od uvedené smlouvy. Po provedeném důkazním řízení dospěl soud prvního stupně k závěru, že uvedená smlouva o budoucí smlouvě o dílo je podle § 37 odst. 1 absolutně neplatným právním úkonem pro neurčitost dohody o předmětu smlouvy a je neplatná jako celek, neboť její další části vykazující prvky smlouvy příkazní nelze od smlouvy o budoucí smlouvě o dílo oddělit. Od neplatného právního úkonu nelze odstoupit, proto plnění poskytnuté žalobcem na základě této absolutně neplatné smlouvy je nutno posoudit podle právní úpravy bezdůvodného obohacení podle § 457 o.z. a žalovanou tak stíhá povinnost vrátit žalobci částku 170.000,- Kč. Z důvodu neplatnosti předmětné smlouvy tak žalobce není povinen uhradit žalované sjednanou odměnu příkazníka 50.000,- Kč + DPH, navrženou žalovanou k započtení. Dále soud k obraně žalované a námitce započtení uvedl, že bylo prokázáno, že žalovaná poskytla žalobci plnění, a to vypracování návrhu studií rodinných domů, rozpracovanou projektovou dokumentaci a související inženýrsko- projektovou činnost. Soud dovodil, že toto plnění bylo žalovanou ve prospěch žalobce poskytnuto na základě smlouvy o dílo podle ustanovení § 631 a následující o. z., respektive smlouvy o zhotovení věci na zakázku dle § 644 a následující o.z. s prvky smlouvy příkazní dle § 724 a následující o.z., uzavřené mezi účastníky konkludentním způsobem, tedy faktickým jednáním účastníků, kdy žalovaná provedla pro žalobce předmětné činnosti podle jeho požadavku. Žalovaná tak pro žalobce zhotovila projektovou dokumentaci, kterou jako rozpracovanou a s vadami žalobci předala, přičemž výše ceny díla, zejména projektových prací, nebyla uvedenou konkludentní smlouvou sjednána, proto soud při určení hodnoty plnění poskytnutého žalovanou žalobci na základě uvedené konkludentní smlouvy o dílo vyšel z hodnoty v místě a čase obvyklé znaleckým posudkem zpracovaným v řízení, a to v částce 71.948,- Kč + 19 % DPH. Při odečtení této částky od žalobcem uhrazené zálohy 170.000,- Kč, a dále pak po odečtení částky 8.991,- Kč, kterou žalovaná v průběhu řízení žalobci již uhradila, zbývá uhradit žalobci 75.391,88 Kč s příslušným zákonným úrokem z prodlení. Ve zbytku žalobu, tj. co do částky 49.817,12 Kč s příslušenstvím, pak soud prvního stupně jako nedůvodnou zamítl. Výrok o nákladech řízení odůvodnil ustanovením § 142 odst. 2 o.s.ř. poměrným úspěchem žalobce ve věci, kdy žalobce

měl úspěch v rozsahu 63 %, neúspěch v rozsahu 37 %, má tedy právo na náhradu nákladů řízení ve výši 26 %. Soud vyčíslil celkové náklady žalobce v částce 95.930,- Kč, složené z odměny advokáta podle vyhlášky č. 177/96 Sb. po 6.500,- Kč za tři úkony právní služby při tarifní hodnotě 134.199,- Kč, za deset úkonů právní služby po 4.640,- Kč při tarifní hodnotě 125.209,- Kč, dále ze 13 náhrad hotových výdajů po 300,- Kč, dále ze specifikovaných cestovních náhrad a náhrad za promeškaný čas za uskutečněné cesty zástupce žalobce k jednáním soudu prvního stupně. O náhradě nákladů řízení mezi státem a účastníky pak rozhodl s odkazem na ustanovení § 148 odst. 1 o.s.ř., kdy státem zálohované náklady tvořené znalečným uložil oběma účastníkům podle míry úspěchu ve věci s přihlédnutím k zaplaceným zálohám.

Proti tomuto rozsudku, a to pouze do výroku II. a závislých nákladových výroků, podal žalobce včasné odvolání. Namítal nesprávná skutková zjištění soudu prvního stupně na základě provedených důkazů, když se soud nezabýval tvrzením žalobce, že práce na projektové dokumentaci neměly být žalovanou započaty, neboť žalovaná neprokázala, že byl žalobcem podepsán protokol o odsouhlasení zadání stavby druhého rodinného domu. Proto veškeré případně provedené práce na projektové dokumentaci byly učiněny bez souhlasu žalobce - nebyly objednány. Zatímco u prvního nerealizovaného domu byl účastníky podepsán Protokol o odsouhlasení zadání stavby s vyplněným dotazníkem týkajícím se materiálu, k druhému domu žádný takový dokument vypracován ani podepsán nebyl. O skutečnosti, že práce na projektové dokumentaci neměly být započaty, svědčí i fakt, že ke dni odstoupení nebyl vůbec vydán ani územní souhlas a nebylo tak vůbec jisté, zda stavba bude moci být v daném místě realizována. Práce na projektové dokumentaci byly proto předčasné. Navíc dle žalobce existují také důvodné pochybnosti, zda ke dni odstoupení byla projektová dokumentace vůbec rozpracována, neboť žalovaná ji nebyla schopna předložit nejen po opakovaných urgencích žalobce, ale ani při osobním jednání mezi účastníky dne 3.12.2008 v sídle žalované a předána žalobci byla až s téměř ročním zpožděním. Dále žalobce nesouhlasil s výsledným ohodnocením projektové dokumentace určené znalcem. Namítal, že soud převzal doslovně (dle žalobce nešťastně formulované) vyjádření znalce obsažené ve znaleckém posudku, že cena dokumentace je podle sazebníku UNIKA v částce 71.948,- Kč bez DPH a je shodná s cenou obvyklou. Soud však již nezohlednil, že z dalšího textu posudku vyplývá, že obvyklá cena je ve skutečnosti mnohem nižší a nezohlednil ani upřesnění znalce, že by se jednalo o cenu celého projektu a pokud by nebylo sazebníku UNIKA, šlo by o cenu celého projektu v rozmezí 50.000,- Kč až 80.000,- Kč, maximálně 100.000,- Kč, a to jen v případě specifické stavby, u níž by nebyla brána v potaz opakovatelnost projektu. Dle žalobce by proto při vyhotovení 28 % projektové dokumentace mohla činit odměna za tyto práce v částce 22.400,- Kč (počítáno z horní hranice 80 000,- Kč podle vyjádření znalce), což ani zdaleka nedosahuje části zálohy, která nebyla žalobcem vůbec žalována. Soud proto sice dospěl k správnému závěru, že smlouva o budoucí smlouvě o dílo uzavřená mezi účastníky dne 19.7.2007 je absolutně neplatným právním úkonem, avšak pokud ocenění prací tvrzených žalovanou stanovil podle sazebníku UNIKA, uvedeného v této neplatné smlouvě, ačkoliv by cena obvyklá mimo tento sazebník byla podstatně nižší, výrazným způsobem pochybil. Dále žalobce v odvolání namítal pochybení soudu i ohledně výroku o nákladech řízení. Požadoval, aby s ohledem na průběh a postup žalované před zahájením řízení, která odmítala mimosoudní dohodu a kdy byl žalobce ochoten za účelem ukončení sporu dokonce po ní požadovat pouze částku 74.699,- Kč, byly žalobci přiznány náklady řízení v plné výši, neboť je to žalovaná, kdo je odpovědný za soudní spor. Navíc ještě odměna za 10 úkonů právní služby po 4.640,- Kč byla stanovena chybně, když správně činí odměna z této tarifní hodnoty 6.140,- Kč za jeden úkon právní služby. Navrhl změnu napadené části rozsudku tak, že žalovaná bude uložena povinnost zaplatit žalobci i částku 49.817,12 Kč se specifikovaným

zákonným úrokem z prodlení, na nákladech řízení bude žalobci přiznána částka 114.078,- Kč, žalované bude uložena povinnost k úhradě státem zálohovaných nákladů řízení ve výši 6.212,- Kč a dále i povinnost k úhradě nákladů odvolacího řízení.

Žalovaná ve vyjádření k odvolání uvedla, že není pravdou, že by se soud prvního stupně nevypořádal s tvrzením žalobce. Naopak bylo v řízení prokázáno to, že žalovaná pro žalobce provedla projektové a inženýrské činnosti, zejména předmětnou projektovou dokumentaci, kterou si žalobce objednal a tudíž není pravdou to, že práce na projektové dokumentaci neměly být vůbec započaty. Rovněž bylo prokázáno, že žalobce předmětnou rozpracovanou projektovou dokumentaci včetně dokladové složky převzal. V řízení bylo prokázáno, že Protokol o provedení a odsouhlasení projektové dokumentace se vztahoval k první studii, tj. k rodinnému domu Ekonomik 7 a další dokument - Výchozí podklady pro zpracování projektu ze dne 5.12.2007 (dále jen „Výchozí podklady“) se vztahovaly k druhé studii, tj. k rodinnému domu Katka. Ke dni podpisu Výchozích podkladů, tj. 5.12.2007, byla žalobcem odsouhlasena druhá studie rodinného domu Katka, která byla žalobci odeslána s předstihem již 29.11.2007. To, že se Výchozí podklady ze dne 5.12.2007 vztahují k rodinnému domu Katka, potvrzuje i skutečnost, že rodinný dům Ekonomik 7 má v přízemí jen 5 místností označovaných jako 1.1 až 1.5, kdežto rodinný dům Katka (bungalov) má devět místností označovaných 1.1 až 1.9, přičemž právě k těmto devíti místnostem jsou v uvedených Výchozích podkladech specifikovány povrchy podlah. Žalobce tedy u žalované objednal projektové a inženýrské práce a žalovaná byla oprávněna provedené projektové a inženýrské práce započítat na nárok žalobce na vrácení zálohy. Tvrzení žalobce, že by předmětná projektová dokumentace nebyla ke dni odstoupení vůbec rozpracována, nebylo prokázáno. O opaku svědčí samotná existence projektové dokumentace a datum jejího zpracování. Provedené projektové a inženýrské činnosti pak znalec ohodnotil na částku 71.948,- Kč, která v sobě již zahrnovala srážku za opakovatelnost projektu, přičemž však dle žalované opakovatelnost projektu prokázána nebyla. Dále částka určená znalcem neobsahovala příslušnou sazbu DPH. Hodnota provedené projektové dokumentace stanovená znalcem je 85.618,12 Kč, kterou soud v souladu s vyjádřením znalce označil za obvyklou cenu provedeného díla. Není pravdou, že by znalec uvedl, že částka 50.000,- Kč až 80.000,- Kč, maximálně 100.000,- Kč, by byla cenou celého projektu. Konečně žalovaná nesouhlasila s námitkami ve vztahu k výroku o nákladech řízení a navrhla potvrzení napadeného výroku II. i nákladových výroků a přiznání žalované náhrady nákladů odvolacího řízení.

Odvolací soud o odvolání žalobce rozhodl poprvé rozsudkem ze dne 6.5.2014, č.j. 13 Co 570/2013-219, kdy žalobcem napadený výrok II., jímž byla žaloba do částky 49.817,12 Kč se specifikovaným úrokem z prodlení zamítnuta, potvrdil a změnil výrok o nákladech řízení před soudem prvního stupně. Výrok rozsudku soudu prvního stupně I., jímž byla žalované uložena povinnost zaplatit žalobci částku 75.391,88 Kč se specifikovaným úrokem z prodlení, nebyl odvoláním napaden a nabyt tak samostatně právní moci (§ 206 o.s.ř.). Odvolací soud vyšel ze závěru totožného se závěrem soudu prvního stupně o neplatnosti smlouvy o smlouvě budoucí uzavřené písemně dne 19.7.2007 a ztotožnil se rovněž se závěrem soudu prvního stupně, že mezi účastníky pak byla konkludentně uzavřena smlouva o dílo, jejímž předmětem bylo zhotovení projektové dokumentace žalovanou a další činnosti pro žalobce. Dále se odvolací soud ztotožnil se závěrem soudu prvního stupně, i pokud šlo o částku, kterou soudní znalec určil jako hodnotu činností vykonaných žalovanou pro žalobce v písemném vyhotovení znaleckého posudku. Konečně k dalším námitkám žalobce uplatněným v odvolání odvolací soud ze skutkového stavu zjištěného soudem prvního stupně vzal za prokázáno, že žalobce všechny práce žalované na projektové dokumentaci schválil, a pokud šlo o jeho námitku, že žalovaná projektovou dokumentaci vyhotovila až dodatečně, odvolací soud

uzavřel, že k tomuto tvrzení žalobce, ač poučen, nenavrhl žádný důkaz. Změnu výroku o nákladech řízení, kdy částečně vyhověl odvolání žalobce, odvolací soud zdůvodnil chybným výpočtem soudu prvního stupně, který nesprávně určil hodnotu úkonu právní služby.

Proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 6.5.2014, č.j. 13 Co 570/2013-219 podal žalobce dovolání, o němž rozhodl Nejvyšší soud České republiky rozsudkem ze dne 10.3.2015, č.j. 28 Cdo 5138/2014-262 tak, že rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 6.5.2014, č.j. 13 Co 570/2013-219 zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, a to se závěrem, že dovolací námitka žalobce týkající se pochybení soudu při hodnocení znaleckého posudku, kdy nebyl odstraněn rozpor mezi písemným vyhotovením znaleckého posudku ke stanovení hodnoty činností vykonaných žalovanou pro žalobce a výpovědi znalce, byla shledána důvodnou. Dovolací soud v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že v dané věci je ve znaleckém posudku hodnota projektové dokumentace a ostatních prací provedených žalovanou určena podle sazebníků UNIKA částkou 71.948,- Kč, přičemž k uvedené částce dospěl znalec tak, že procentuálně určil stádium (28 %) rozpracovanosti projektové dokumentace a ostatních prací a dále určil minimální hodnotu projektové dokumentace a ostatních prací v případě jejich kompletního dokončení žalovanou, a to v částce 221.600,- Kč. Takovým způsobem pak dospěl k částce 62.048,- Kč (představující 28 % z 221.600,- Kč) a k této částce připočetl částku 9.900,- Kč jako hodnotu prací vykonaných žalovanou, které nebyly zahrnuty v cenách sazebníku UNIKA. Znalec ve znaleckém posudku uvedl, že z minimální hodnoty projektové dokumentace a ostatních prací v případě jejich kompletního dokončení vycházel z toho důvodu, že rodinný dům objednaný žalobcem byl jednoduchou stavbou, z čehož se podle znalce odvíjí i cena projektové dokumentace a ostatních přípravných prací. Dále znalec ve znaleckém posudku konstatoval, že ceny podle sazebníku UNIKA lze považovat za ceny obvyklé z důvodu, že jsou průběžně aktualizovány s ohledem na ceny sjednané na trhu. Dále dovolací soud v odůvodnění svého rozhodnutí konstatoval, že naproti tomu znalec ve své výpovědi k dotazu právního zástupce žalobce na obvyklou cenu projektu v případě nezohlednění sazebníku UNIKA uvedl, že by se jednalo „o cenu projektu zhruba v mezích 50.000,- Kč až 80.000,- Kč, maximálně 100.000,- Kč v případě specifické stavby. Dovolací soud uzavřel, že uvedené vyjádření znalce je možné interpretovat dvojím způsobem, a to buď tak, že znalec uvádí obvyklou cenu činností vykonaných žalovanou pro žalobce ve fázi rozpracovanosti 28 %, anebo tak, že znalec uvádí obvyklou cenu činností vykonaných žalovanou pro žalobce v případě, že by byly kompletně dokončeny. Dovolací soud konstatoval pochybení odvolacího soudu, pokud se tímto možným rozporem nezabýval a tuto námitku vznesenou i v odvolání pominul, ačkoliv k odstranění pochybností o závěrech znalce stačilo zopakovat výsledek znalce a v případě, že by nebyl rozpor výsledkem či písemným vysvětlením znalce odstraněn, nechat znalecký posudek přezkoumat jiným znalcem. K dalším dovolacím námitkám žalobce, že není zřejmé, zda byly započaty práce žalovanou na projektové dokumentaci před odstoupením žalobce od smlouvy a dále že tyto práce neměly být vůbec započaty, čímž by žalované žádné náklady nevznikly, dovolací soud neshledal důvodnými, stejně jako další dovolací námitky uplatněné žalobcem - připočtení DPH k ceně stanovené znalcem, otázka zavinění řízení žalovanou ve vztahu k rozhodnutí o nákladech řízení. A konečně ve vztahu k další dovolací námitce žalobce ohledně použití ustanovení § 142 odst. 3 o.s.ř. při rozhodování o nákladech řízení dovolací soud odkázal na judikaturu Nejvyššího soudu k této otázce a konstatoval, že ustanovení § 142 odst. 3 o.s.ř. může být aplikováno, pokud žalobce ve své žalobě vycházel ze stejného rozsahu prací vykonaných žalovanou jako soudní znalec a jeho neúspěch by byl dán toliko odlišným oceněním těchto prací. Naopak pokud žalobce vycházel z jiného rozsahu prací vykonaných žalovanou, pak prostor pro aplikaci ustanovení § 142 odst. 3 o.s.ř. nebude dán a tato otázka

bude na posouzení odvolacím soudem. Z těchto důvodů dovolací soud zrušil rozsudek odvolacího soudu a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Odvolací soud proto opětovně přistoupil k přezkoumání napadeného rozsudku soudu prvního stupně podle § 212 a § 212a o.s.ř. ve znění účinném do 31.12.2013, kdy předmětem přezkumu byl napadený rozsudek v části odvoláním žalobce dotčené, tj. pouze ve výroku II. a závislých výrocích o nákladech řízení (výroky III., IV. a V.), vázán právním názorem dovolacího soudu vysloveným v rozsudku č.j. 28 Cdo 5138/2014-262 ze dne 10.3.2015, doplnil důkazní řízení výsledkem znalce Ing. [REDAKCE] [REDAKCE] pověřeného zpracováním znaleckého posudku, k jehož podání byl ustanoven znalecký ústav [REDAKCE] – znalecký ústav spol. s r.o., a poté po zhodnocení provedených důkazů dospěl k závěru, že odvolání žalobce do věci samé není důvodné. Důvodným je pak zčásti shledal pouze do výroku o nákladech řízení.

Odvolací soud opětovně po doplnění důkazního řízení provedením výsledku znalce k odstranění možného rozporu mezi písemným vyhotovením znaleckého posudku a jeho výsledkem při jednání před soudem prvního stupně, tak jak byl zavázán závazným právním názorem dovolacího soudu, dospěl k závěru, že soud prvního stupně v dané věci správně zjistil skutkový stav, správně jej také právně posoudil a s jeho závěry ve vztahu k zamítavému výroku II., pokud jím byla zamítnuta žaloba co do částky 49.817,12 Kč, se ztotožnil.

V přezkoumávané věci se žalobce po žalované domáhal zaplacení částky 125.209,- Kč se specifikovaným zákonným úrokem z prodlení z důvodu, že plnil ve prospěch žalované zálohu ve výši 170.000,- Kč na základě Smlouvy o budoucí smlouvě o dílo uzavřené mezi účastníky dne 19.7.2007. Následně počátkem roku 2008 z důvodu rodinných záležitostí od Smlouvy o budoucí smlouvě o dílo odstoupil. Požaduje proto vrácení poskytnuté zálohy ve výši 170.000,- Kč snížené o částku 35.801,- Kč, kterou žalobce akceptoval jako hodnotu do té doby vykonaných prací žalovanou. Požadoval tak po žalované podanou žalobou zaplacení částky 134.199,- Kč s příslušenstvím. Po částečném zpětvzetí žaloby do částky 8.991 zaplacené žalovanou po zahájení řízení učinil žalobce předmětem řízení částku 125.209,- Kč včetně zákonného úroku z prodlení počínaje od 3.10.2009. V řízení bylo nesporným poskytnutí zálohy ve výši 170.000,- Kč žalobcem žalované na základě citované smlouvy o budoucí smlouvě o dílo. Žalovaná pak jako procesní obranu uplatnila k započtení jednak částku 82.050,- Kč za provedené projektové a inženýrské činnosti do doby odstoupení žalobcem, dále pak částku 3.000,- Kč bez DPH za provedený odborný posudek ze dne 17.12.2007 ke stanovení radonového indexu u stavebního pozemku, dále částku 300,- Kč za zaplacený poplatek pro vyjádření společnosti Telefonica O2 Czech Republic a konečně částku 50.000,- Kč bez DPH z titulu odměny příkazníka podle uvedené smlouvy o budoucí smlouvě o dílo, tedy k započtení uplatnila částku 161.009,50 Kč. Pokud soud prvního stupně po provedeném důkazním řízení uzavřel, že smlouva o budoucí smlouvě o dílo uzavřená mezi účastníky dne 19.7.2007, od níž žalobce z důvodu odstoupení od této smlouvy odvíjí nárok na vrácení poskytnuté zálohy, který je předmětem tohoto řízení, a stejně tak od níž žalovaná odvíjí námitku započtení, je podle § 37 odst. 1 o.z. ve znění účinném do 31.12.2013 neplatným právním úkonem pro neurčitost předmětu uvedené smlouvy z důvodu absence podstatných náležitostí ve smyslu ustanovení § 50a o. z. (nedostatečně určitým způsobem vymezený předmět díla ve smyslu ustanovení § 631 a následující o. z.), pak s tímto závěrem soudu prvního stupně o neplatnosti smlouvy o budoucí smlouvě o dílo pro neurčitost dle § 37 odst. 1 o.z. jako celek se odvolací soud ztotožňuje. Žalobci tak vznikl nárok na vrácení poskytnutého plnění – poskytnuté zálohy.

Žalovaná však v řízení oproti nároku žalobce na vrácení poskytnuté zálohy uplatnila procesní obranu v podobě námitky započtení na celý nárok žalobce, který žalobce učinil předmětem řízení. Soud prvního stupně ve vztahu k uplatněné námitce započtení žalovanou zcela správně uzavřel, že s ohledem na absolutní neplatnost smlouvy o budoucí smlouvě o dílo jako celku je pak nedůvodná námitka žalované na započtení částky 50.000,- Kč jako odměny příkazníka podle neplatné smlouvy. Tento závěr pak nebyl žalovanou nijak zpochybňován a nebyl tedy ani předmětem odvolacího řízení. Předmětem přezkumu odvolacím soudem tak bylo pouze posouzení důvodnosti námitky započtení týkající se soudem zjištěné hodnoty plnění, spočívající v provedení prací žalovanou pro žalobce, a to vypracování návrhu a studií dvou rodinných domů (Ekonomik N 7 a Katka). V tomto případě odvolací soud opětovně odkazuje na závěr soudu prvního stupně, řádně v odůvodnění svého rozhodnutí zdůvodněný v souladu s ustanovením § 157 odst. 2 o.s.ř., a to že uvedené plnění bylo žalovanou žalobci poskytnuto na základě konkludentně uzavřené smlouvy o dílo ve smyslu § 631 a následující o. z., respektive smlouvy o zhotovení věci na zakázku dle § 644 a následující s prvky smlouvy příkazní podle § 724 o.z. (o.z. ve znění účinném do 31.12.2013), tedy faktickým jednáním účastníků, neboť žalovaná předmětné činnosti provedla pro žalobce podle jeho požadavků. Vzhledem k tomu, že výše ceny tohoto díla nebyla konkludentní smlouvou sjednána, má žalovaná nárok na obvyklou cenu díla, přičemž ke zjištění obvyklé ceny díla, tj. určení hodnoty provedených projektových a inženýrských činností žalovanou pro žalobce, ustanovil soud prvního stupně znalce [REDAKCE] - znalecký ústav spol. s r.o. k podání znaleckého posudku. Úkolem znalce bylo určit cenu vyjmenovaných projektovaných prací a inženýrských činností provedených žalovanou pro žalobce, a to jak podle sazebníků pro navrhování cen projektových prací a inženýrských činností Nakladatelství Unika 2008 [REDAKCE] tak zejména jako cenu obvyklou v místě a době provedení těchto činností. Zároveň úkolem znalce bylo také při určení této ceny zohlednit případně zjištěné vady, nedodělky a nedostatky těchto činností. V písemně podaném znaleckém posudku pak byla znalcem hodnota projektové dokumentace a ostatních prací provedených žalovanou určena podle sazebníku Unika na částku 71.948,- Kč. K této částce dospěl znalec tak, že procentuálně určil stádium rozpracovanosti projektové dokumentace a ostatních prací (28 %) a dále určil minimální hodnotu projektové dokumentace a ostatních prací v případě jejich kompletního dokončení žalovanou na částku 221.600,- Kč, potom 28 % z částky 221.600,- Kč představuje částku 62.048,- Kč a k ní znalec připočetl částku 9.900,- Kč jako hodnotu prací vykonaných žalovanou a nezahrnutých v cenách sazebníku Unika. Ohledně stanovení ceny obvyklé znalec v posudku konstatoval, že ceny podle sazebníku Unika lze považovat za ceny obvyklé, a to proto, nakolik jsou průběžně aktualizovány s ohledem na ceny sjednány na trhu. Pokud pak následně znalec v rámci své výpovědi před soudem prvního stupně k výslovnému dotazu zástupce žalobce na obvyklou cenu projektu v případě nezohlednění sazebníku Unika uvedl, že by se jednalo o cenu projektu zhruba v mezích 50.000,- Kč až 80.000,- Kč, maximálně 100.000,- Kč v případě specifické stavby, a pokud vznikla pochybnost, jakým způsobem je možné toto vyjádření znalce interpretovat - zda znalec uvedl obvyklou cenu činností vykonaných žalovanou pro žalobce ve fázi rozpracovanosti v rozsahu 28 %, anebo že jde o obvyklou cenu činností vykonaných žalovanou pro žalobce v případě, pokud by byly kompletně dokončeny - pak tuto nejasnost na základě pokynu dovolacího soudu odstranil odvolací soud při odvolacím jednání, konaném po zrušení jeho předchozího rozsudku, právě výsledkem znalec Ing. [REDAKCE] [REDAKCE] osoby za znalecký ústav pověřené k podání znaleckého posudku. Znalec, vyslechnut odvolacím soudem, výslovně potvrdil, že částka 71.948,- Kč, kterou určil v písemném znaleckém posudku, je cenou obvyklou. A pokud se v rámci svého výsledku před soudem prvního stupně vyjádřil tak, že cena dokumentace by se pohybovala v rozsahu 50.000,- Kč až 80.000,- Kč, maximálně 100.000,- Kč příslušný sazebník Unika, přičemž o částce 100.000,- Kč by bylo možno uvažovat jen za předpokladu,

že by se jednalo o specifickou stavbu, pak částka 50.000,- Kč až 80.000,- Kč se týkala jen těch prací, které byly žalovanou pro žalobce provedeny. Znalec znovu potvrdil, že trvá na svém závěru podaném v písemném znaleckém posudku, podle něhož cena v posudku uvedená, je cenou obvyklou, a to za práce, které byly žalovanou provedeny, tedy za práce ve fázi zjištěné rozpracovanosti.

Za daného stavu tedy odvolací soud po odstranění dovolacím soudem vytčeného nedostatku vyšel, stejně jako soud prvního stupně, ze závěru znaleckého posudku, z něhož nyní jednoznačně vyplývá, že cena obvyklá v místě a době činností provedených žalovanou a vyjmenovaných v zadání znaleckého posudku, tj. prací na projektové dokumentaci a inženýrských činnostech ve fázi jejich rozpracovanosti (28 %) činí částku 71.948,- Kč bez daně z přidané hodnoty. Námitku žalobce, že by hodnota provedených prací žalovanou měla být ještě krácena podle rozsahu jejich rozpracovanosti, tak s ohledem na provedený doplňující výslech znalce při odvolacím jednání není důvodná.

Konečně pak pokud šlo o další žalobcem v odvolání uplatněné námitky, tj. že práce na projektové dokumentaci neměly být vůbec započaty, když žalobcem nebyl podepsán protokol o odsouhlasení a zadání stavby druhého rodinného domu (rodinný dům Katka) a že tak veškeré případně provedené práce na projektové dokumentaci měly být činěny bez souhlasu žalobce, tj. že nebyly dojednány, pak ani tuto námitku, stejně jak již uvedl odvolací soud v předchozím rozhodnutí, neshledal důvodnou, a to proto že tato námitka byla vyvrácena důkazy provedenými před soudem prvního stupně a následně opakovanými při prvním odvolacím jednání – listinou nazvanou Výchozí podklady pro zpracování projektu ze dne 5.12.2007 z jejíhož obsahu zcela nepochybně vyplývá, že se týká s ohledem na počet místností v přízemí (9 místností) v pořadí druhé studie rodinného domu Katka, která je podepsána žalobcem a dalším důkazem vyvracejícím tuto námitku žalobce je i listina – Studie RD Katka (zakázka č. ██████-studie včetně doložky o odsouhlasení studie ze dne 5.12.2007), z níž vyplývá, že tato studie byla žalobci odeslána dne 29.11.2007 a žalobcem odsouhlasena dne 5.12.2007 a také podepsána. Odvolací soud proto shodně jako soud prvního stupně uzavřel, že žalovaná předmětné projektové a inženýrské práce i ve vztahu k rodinnému domu Katka činila se souhlasem žalobce a byla oprávněna jejich hodnotu po žalobci požadovat. Rovněž pak pokud šlo o další námitku žalobce, že žalovanou předložená rozpracovaná projektová dokumentace nebyla ke dni projevu vůle žalobce ukončit smlouvu o budoucí smlouvě o dílo v lednu 2008 ještě vůbec rozpracována a že měla být žalovanou zpracována až dodatečně, pak i v tomto případě odvolací soud setrvává již na svém závěru vyjádřeném v předchozím svém rozhodnutí, že žalobce, ač v průběhu řízení ze strany soudu prvního stupně poučen ve smyslu ustanovení § 118a odst. 3 o.s.ř. a vyzván k označení důkazů k takovému svému tvrzení, žádné důkazy nenavrl a tudíž tvrzení žalobce že by rozpracovaná projektová dokumentace měla být žalovanou vyhotovována až dodatečně nebylo v řízení žalobcem nijak prokázáno. Ostatně pokud jde o tyto posledně jmenované námitky, uplatněné žalobcem i v dovolacím řízení, pak dovolacím soudem byly posouzeny jako nedůvodné.

Odvolací soud proto ze všech shora uvedených důvodů rozsudek soudu prvního stupně v části odvoláním napadené, tj. ve výroku II. o zamítnutí žaloby žalobce co do částky 49.817,12 Kč včetně příslušenství, jako rozhodnutí věcně správné a zákonu odpovídající podle § 219 o.s.ř. potvrdil.

Pokud šlo o odvolání žalobce směřující do výroku o nákladech řízení, pak v tomto případě odvolací soud souhlasí se soudem prvního stupně v tom, že žalobci náleží ve smyslu ustanovení § 142 odst. 2 o.s.ř. s ohledem na poměr úspěchu a neúspěchu ve věci náhrada

nákladů řízení v rozsahu 26 %, avšak soud prvního stupně se při vyčíslení nákladů řízení dopustil pochybení při určení hodnoty za jeden úkon právní služby jako odměny advokáta podle § 7 bod 5 vyhlášky č. 177/96 Sb. v platném znění. Nově proto odvolací soud rozhodl tak, že účelně vynaložené náklady žalobce sestávají z odměny za právní zastoupení za 3 úkony po 6.500,- Kč (tarifní hodnota 134.199,- Kč), dále za 10 úkonů právní služby po 6.140,- Kč (tarifní hodnota 125.209,- Kč) a dále za 13 režijních paušálů po 300, Kč podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky. Mezi účelně vynaložené náklady žalobce náleží i náhrada cestovního a náhrada za promeškaný čas dle § 14 téže vyhlášky, a to ve výši uvedené soudem prvního stupně, tj. za 24 půlhodin 2.400,- Kč, a náhrada cestovního v částkách 2x 726,- Kč, dále 739,- Kč a 748,- Kč. Celkem jde o náklady řízení ve výši 90.139,- Kč a k tomu náleží i 21 % DPH podle § 137 odst. 3 o.s.ř. Tedy náklady právního zastoupení žalobce před soudem prvního stupně při správně určené výši odměny za jednotlivé úkony představují částku 109.068,- Kč. K tomu je nutno připočíst ještě zaplacený soudní poplatek ve výši 5.010,- Kč a poměrnou výši zálohy 2.742,- Kč. Náklady přiznané žalobci v rozsahu 26 % za řízení před soudem prvního stupně pak činí částku 32.402,- Kč. Další námitky žalobce směřující do výroku o nákladech řízení toho obsahu, že žalovaný celé řízení zavinil tím, že nepřistoupil na jeho nabídku mimosoudní dohody, a tudíž by měl hradit žalobci náklady řízení v celém rozsahu, pak tuto námitku i s ohledem na závěr vyjádřený dovolacím soudem v jeho rozsudku ze dne 10.3.2015, sp.zn. 28 Cdo 5138/2014 neshledal odvolací soud důvodnou. Rovněž neshledal důvodnou ani další námitku žalobce, že mělo být při rozhodování o nákladech řízení použito ustanovení § 142 odst. 3 o.s.ř. a žalobci přiznána plná náhrada nákladů řízení i v případě jeho jen částečného úspěchu. Uvedené ustanovení § 142 odst. 3 o.s.ř. totiž na daný případ nedopadá. Je to proto, že částečný neúspěch žalobce není dán proto, že by žalobce při hodnocení procesní obrany žalované spočívající v uplatnění námitky započtení částky odpovídající hodnotě žalovanou vykonaných projektových a inženýrských činností vycházel ze stejného rozsahu prací, jako uváděla žalovaná, a které následně byly předmětem znaleckého zkoumání, a že by potom částečný neúspěch žalobce byl dán pouze odlišným oceněním těchto prací ve znaleckém posudku, ale v daném případě žalobce zcela zpochybňoval jak rozsah provedených prací žalovanou, tak jejich kvalitu. Z toho důvodu tedy nelze na rozhodování o nákladech řízení aplikovat ustanovení § 142 odst. 3 o.s.ř., ale na uvedený případ beze zbytku dopadá ustanovení o poměru úspěchu a neúspěchu podle § 142 odst. 2 o.s.ř. Odvolací soud proto podle § 220 odst. 1 o.s.ř. s ohledem na změnu výpočtu výše nákladů řízení, pokud jde o stanovení hodnoty úkonů právní služby, změnil výrok III. o nákladech řízení a žalované uložil povinnost zaplatit žalobci na nákladech řízení před soudem prvního stupně částku 32.402,- Kč ve lhůtě tří dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupce žalobce (§ 160 odst. 1 o.s.ř. a § 149 odst. 1 o.s.ř.).

Dále pak odvolací soud rozhodl shodně jako již v předchozím rozsudku, a nyní i v souladu s návrhem žalované při odvolacím jednání, o státem zálohovaných nákladech řízení před soudem prvního stupně tak, že s ohledem na převažující neúspěch žalované ve věci (§ 148 odst. 1 o.s.ř.) uložil žalované povinnost k náhradě celé zbývající výše státem zálohovaných nákladů řízení, která po odpočtu složené zálohy 8.000, Kč činí 6.212,- Kč a výroky IV. a V. rozsudku soudu prvního stupně podle § 220 odst. 1 o.s.ř. změnil.

Dále odvolací soud rozhodl o nákladech obou odvolacích řízení a dovolacího řízení, přičemž žalovaná se náhrady nákladů dovolacího řízení vzdala a na náhradě nákladů obou odvolacích řízení požadovala přiznat za každé z odvolacích řízení odměnu pouze za jeden úkon právní služby (při prvním odvolacím řízení - za podání vyjádření, při druhém odvolacím řízení - za účast při jednání zástupce žalované) ve výši 3.100,- Kč za jeden úkon právní služby vypočtené z tarifní hodnoty 49.817,12 Kč podle § 7 bod 5 vyhlášky č. 177/96 Sb. v platném

znění, dále za dva režijní paušály po 300,- Kč podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky a ze součtu těchto částek 21 % DPH. Tedy celkem náklady odvolacího a dovolacího řízení, které je žalobce povinen žalované ve smyslu ustanovení § 142 odst. 1 o.s.ř. s ohledem na úspěch žalované v odvolacím řízení uhradit představují částku 8.228,- Kč. Splatnost stanovil odvolací soud rovněž ve lhůtě tří dnů od právní moci rozsudku a k rukám zástupce žalované (§ 160 odst. 1 o.s.ř. a § 149 odst. 1 o.s.ř.).

Konečně pak odvolací soud rozhodl o státem zálohovaných nákladech vzniklých v odvolacím řízení (znalečné za účast a výslech znalce při odvolacím jednání), které sestávají z odměny znalce za tři hodiny po 300,- Kč, cestovného znalce k jednání odvolacího soudu na trase [REDAKCE] a zpět ve výši 1.346,70 Kč. Spolu s 21 % DPH činí znalečné 2.719,- Kč. S ohledem na výši neúspěchu žalované v řízení (63 %) pak s odkazem na ustanovení § 148 odst. 1 o.s.ř. odvolací soud uložil žalované uhradit státem zálohované náklady vzniklé v odvolacím řízení ve výši 1.713,- Kč ve lhůtě tří dnů od právní moci tohoto rozsudku, a to na účet Krajského soudu v Plzni.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí je dovolání přípustné, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak.

Dovolání se podává do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu, který rozhodoval v prvním stupni.

V Plzni dne 20.10.2015

JUDr. Olga Klímová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Ludmila Velková
v zast. Dana Nápravníková